

“Xəyalım bir gün öz ixtisasım üzrə sensasion bir yenilik yaratmaqdır”

Cənubi Koreyanın Qabaqcıl Elmlər və Texnologiyalar İnstitutunun tələbəsi Rəfsan Həbibullayevin uğur hekayəsi

Son illər dünyada baş verən sürətli dəyişikliklər yüksəkixtisaslı mütəxəssis hazırlığı məsələsini bütün ölkələr üçün eyni dərəcədə prioritet hədəfə çevirmişdir. Ölkəmizdə hər il keçirilən fənn olimpiadaları, bilik müsabiqələri neçə-neçə istedadlı gəncin üzə çıxmasına imkan yaratmışdır. Sevindirici haldır ki, aparılan məqsədyönlü işlər azərbaycanlı gənclər arasında yeni ixtisaslara, elmi tədqiqatlara marağın artması ilə müşahidə olunur. Bu isə ölkəmizin gələcək elmi potensialının gücləndirilməsində əhəmiyyətli faktordur. Bilik müsabiqələrinin qalibi kimi xaricdə nüfuzlu universitetlərdə ali təhsil həyatına başlayan gənclərin sıraları genişlənməkdədir. Onlardan biri də Rəfsan Həbibullayevdir.

- *Həyatınızda beynəlxalq olimpiadaların rolunu necə qiymətləndirərdiniz?*

- Beynəlxalq olimpiadalara qatılmağımın mənə böyük təsirləri oldu. Olimpiadalar sayəsində mən fizikanı daha çox sevməyə başladım və bu sahəni özümə ixtisas kimi seçdim. Bundan əlavə, beynəlxalq olimpiadalardan qazandığım uğurlar sayəsində mən bir çox nüfuzlu universitetlərdən qəbul aldım.

2022-ci ildə orta məktəbi bitirdikdən sonra Cənubi Koreyanın Qabaqcıl Elmlər və Texnologiyalar İnstitutunda (KAIST) ali təhsil almağa qərar verdim. Hazırda KAIST-də “Fizika və kompüter elmləri” üzrə ali təhsilimi davam etdirirəm.

- *Ali təhsil üçün Koreyanı kimlərsə məsləhətli, yoxsa özünü seçmişiniz. Bu ölkədə təhsil sizin üçün nə dərəcədə cəlbedicidir?*

Tanıdım

15 may 2005-ci ildə Şəki şəhərində anadan olub. Orta təhsilinə Şəki şəhər 18 nömrəli orta məktəbdə başlayıb, daha sonra təhsilini Bakı şəhər 248 nömrəli orta məktəbdə, 299 saylı liseydə davam etdirib. BDU nəzdində “Gənc istedadlar” liseyinin məzunudur. İlk dəfə 2018-ci ildə IV Respublika fənn olimpiadasında iştirak edərək bürünc medala layiq görülüb. 2019-cu ildə IX sinifdə oxuyarkən Yeniyetmələrin Beynəlxalq Elm Olimpiadasından (İJSO) ilk olimpiada mükafatı ola-

raq bürünc medal qazanıb. Daha sonra 9, 10 və 11-ci siniflərdə oxuyarkən Respublika fənn olimpiadalarından fizika fənni üzrə 3 qızıl medal əldə edib. 2021-ci ildə “Sabahın alimləri” müsabiqəsində qızıl, 2022-ci ildə bürünc medallara layiq görülüb. Beynəlxalq Jautikov Olimpiadasında və Beynəlxalq Avropa Olimpiadasında bürünc medala, Beynəlxalq Fizika olimpiadasında “Həvəsləndirici”, Beynəlxalq “İSEF sərgisi”ndə “Finalçı” mükafatına layiq görülüb.

- Sözsüz ki, Koreya texnoloji inkişaf, elmi araşdırmalar sahəsində dünyada qabaqcıl ölkələrdən biridir. Hazırda təhsil aldığınız ali təhsil müəssisəsi isə Koreyanın ən nüfuzlu universiteti kimi tanınır. Burada elmi və texnoloji inkişafa çox üstünlük verilir. Məsələn, bu universitetin istənilən laboratoriyasında siz möhtəşəm bir proyekt, araşdırma və kəşflər görə bilərsiniz. Mənim isə xəyalım bir gün öz ixtisasım üzrə sensasion bir yenilik yaratmaqdır, hansı ki, həm Azərbaycanın adını dünyada məşurlaşdırırsın, həm də insanlığa böyük köməyi olsun.

- *İxtisasınız barədə nə deyə bilərsiniz? Elektrik mühəndisliyi sizin üçün nə dərəcədə maraqlı sahədir? Bu sahədə əldə etdiyiniz biliklərlə gələcəkdə Qarabağımızda aparılan bərpa-quruculuq işlərinə öz töhfələrinizi vermək qürurunu da yaşayacaqsınız...*

- Fizika ilk dəfə bu elm sahəsini öyrənməyə başladığım andan mənə maraqlı gəlib. Fizika mənə, elə bir sahədir ki, haqqında öyrəndikcə biz anlayırıq ki, yaşadığımız kainat nə dərəcədə maraqlı və çox sayda qanunlar əsasında qurulub. Bu sahədə aparılan kəşflər də, yeni tapılan qa-

nunlar da gündəlik həyata applikasiya olub, böyük texnoloji inkişafa yol açır. Əlbəttə ki, fikrimcə, bu texnoloji kəşflərin Azərbaycanımıza, xüsusən də, işğaldan azad olunan Qarabağımızın bərpa-quruculuğu dövründə böyük faydası olacaq.

- *Seçdiyiniz ixtisas ölkəmiz üçün nə dərəcədə prioritet və perspektiv sahədir?*

- Fikrimcə, elmi yeniliklərin hər zaman kəşf edildiyi ölkəyə böyük köməyi dəyir. Dünya miqyasında tanınmaqdan əlavə, elmi yeniliklərin applikasiyası, ölkəmizdə bir çox sahələrdə, xüsusən də indiki dövrdə çox vacib sayılan texnologiya sahələrinin inkişafında böyük rol olacaqdır.

- *Universitetdə daha çox hansı formata - məsafədən və ya hibrid modelə üstünlük verilir? Hansı texnologiya və resurslardan istifadə olunur?*

- Universitetdə dərslər hibrid formata keçirilir. Pandemiya qorunmağa qarşı ciddi tədbirlər alındığından, dərslərdə iştirak edən bir tələbədə belə virus aşkarlanarsa, dərslər onlayn formatına keçirilir. Bəzi dərslər isə virus aşkarlanmasa belə, qorunma məqsədi ilə online olaraq təşkil

olunur. Universitetdə dərsləri yüksək dərəcədə keçmək üçün kifayət qədər texnologiya və resurslar var. Və biz bunlardan çox geniş istifadə edirik.

- *KAIST-də əcnəbi tələbələrə münasibət necədir?*

- Burada professorlar və universitet heyəti bütün tələbələrə ədalətli yanaşmağa və hamıya eyni cür münasibət göstərməyə diqqət edirlər. Yerli əhali də universitetdə təhsil alan əcnəbi tələbələrin varlığına alışıb, normal qəbul edirlər.

- *Olimpiada qalibi kimi uğurlarınızın sirrini necə izah edərdiniz? Uğurlarınızda müəllimlərinizin rolunu necə qiymətləndirərdiniz?*

- Olimpiadalarda uğur qazanmağımın sirri mənim fizika fənninə olan sevgim və rəqabətlə güclənən əzmim olub. Nəticədən asılı olmadan həmişə fizikaya böyük marağım olub. Amma daha yaxşı nəticələr əldə etməyim üçün digər olimpiadaçılarla rəqabət aparırdım və rəqabət mənə stimül verirdi. Nə qədər fərdi olaraq çalışsam da, uğurlarımda müəllimlərimin rolu danılmazdır. Xüsusən fizika fənninə mənə də marağ oyanan fizika müəllimim Kərəm

Səfərov olub. Daha sonra isə mənə fizikanın daha maraqlı sahələrini öyrədən, olimpiadalarda uğur əldə etməyimdə böyük rol oynayan Rəşadət Qədməliyev olub. Uğurlarıma görə müəllimlərimə hər zaman minnətdar olacağam.

- *Sizcə, olimpiadalara hazırlıq hansı yaşdan başlanmalıdır? Bu barədə şəgirdlərinə nə kimi tövsiyələriniz var? Kimlərsə bu sahədə təcrübə və biliklərinizi bölüşürsünüz mü?*

- Fikrimcə, olimpiadalara hazırlıq nə qədər tez başlarsa, daha yaxşı nəticələr əldə etmək olar. Olimpiadaya kiçik yaşlardan, hətta ibtidai sinifdən belə hazırlaşmaq olar. Demək olar ki, bütün olimpiadaların kökündə riyaziyyat durur. Aşağı yaşlardan riyazi bacarıqların inkişafı gələcəkdə güclü nəticələrlə sonlanır. Olimpiadaya hazırlaşanlara isə ən böyük məsləhətim güclü motivasiya saxlamaqdır. Əgər siz hər gün davamlı olaraq hazırlaşsanız, yaxşı bir nəticə qazanmağınız mütləqdir. Bu sahədə təcrübələrimi mümkün qədər hər kəslə bölüşürəm və inanıram ki, Azərbaycanı beynəlxalq olimpiadalarda təmsil edəcək gənclərin sayı günü-gündən artacaq.

- *Gələcək planlarınız barədə nə deyə bilərsiniz? Gələcəkdə özünüzü harada görürsünüz?*

- Mən gələcəkdə fizika sahəsi üzrə yeniliklər kəşf edib dünyanı yaxşı yöndə dəyişdirəcək inkişafçılara səbəb olmaq istəyirəm. Beləcə həm ölkəmizin adını dünyada daha da tanımaq, həm də ölkəmizi bu yeniliklərlə inkişaf etdirmək istəyirəm.

- *Bol uğurlar, Rəfsan!*

Oruc MUSTAFAYEV